

Vyhodnocení dotazníkového šetření žáků 4. ročníku

V květnu 2017 byl studentům 4. SČ (maturitní ročník oboru sociální činnost) zadán dotazník ke zhodnocení odborné praxe a pracovišť, kde praxe probíhá. Pomůže nám v další práci – na základě odpovědí a námětů se pokusíme zlepšit při zajištění praktického vyučování to, co bude možné.

Průzkumu se účastnilo 13 studentů z celkového počtu 14 studentů ve třídě (1 student byl dlouhodobě nemocen, na odbornou praxi téměř vůbec nechošel, nemohl ji tudíž hodnotit, bude opakovat 4. ročník).

Dotazník vlastní konstrukce zadávala PhDr. Alena Hofmanová, učitelka odborných předmětů. Dvanáct respondentů vyplnilo dotazník v její přítomnosti, jeden z důvodu nemoci elektronicky. Studenti se mohli podepsat, nebo odpovídat anonymně. Všichni zvolili druhou možnost. (V případě studenta, který své odpovědi zaslal elektronicky, autorka zachovává diskrétnost.) Texty dotazníků (varianta pro každé pracoviště zvlášť) jsou v příloze č. 9. Dotazníkového šetření se zúčastnili ochotně a se zájmem. Projevili spokojenost, že mohou vyjádřit své názory.

Studenti hodnotili následující pracoviště:

Mateřská škola sv. Augustina, Hornokrčská 709/3, Praha 4 – Krč (dále jen MŠ)

Hyperka – Předškolní klub pro hyperaktivní děti, Velehradská 24, Praha 3 (dále jen Hyperka)

Palata – Domov pro zrakově postižené, Na Hřebenkách 737/5, Praha 5 (dále jen Palata)

Domov sv. Karla Boromejského, K Šancím 50/6, Praha 17 – Řepy (dále jen DSKB)

Výsledky autorka zpracovala a uvádí je vzhledem k velmi malému zkoumanému vzorku v reálných číslech s krátkým komentářem.

1. V první otázce studenti hodnotili vstřícnost pracovníků k nim - studentům (ochotu poradit, pomoci) oznámkováním jako ve škole. Jednotlivá pracoviště získala v průměru tato hodnocení:

MŠ – 1,84

Hyperka – 2,30

Palata – 2,00

DSKB – 1,69

Z uvedených výsledků vyplývá, že studenti byli nejspokojenější s vstřícností personálu k nim samým v DSKB, což je pracoviště, na kterém má odborná praxe Sociální školy svaté Zdislavy dlouhodobou tradici, tudíž i personál je na studenty zvyklý.

2. Ve druhé otázce měli studenti stejným způsobem zhodnotit vstřícnost pracovníků k dětem (klientům) – ochotu poradit, pomoci. Výsledky byly tyto:

MŠ – 1,30

Hyperka – 2,23

Palata – 1,69

DSKB – 2,15

Jako nejvstřícnější k dětem/klientům viděli respondenti personál mateřské školy.

3. V další položce dotazníku se studenti vyjadřovali ke spolupráci personálu pracoviště s vyučující SOŠS. Jejich hodnocení bylo v průměru toto:

MŠ – 2,15

Hyperka – 1,76

Palata – 1,76

DSKB – 1,15

Jednoznačně nejlépe hodnotí studenti spolupráci učitelky a pracoviště v DSKB v Řepích. Toto zjištění se potvrdilo i v některých dalších odpovědích studentů, kde se kladně vyjadřují o vedení výuky v DSKB.

4. V další otázce byli respondenti tázáni na možnost vlastní samostatné práce s dětmi. Jejich názory uvádím:

MŠ – 1,46

Hyperka – 1,53

Palata – 2,15

DSKB – 1,15

V hodnocení opět nejlépe dopadl DSKB. Kladné stanovisko k této problematice v tomto zařízení pro seniory se opět potvrdilo i v dalších odpovědích.

5. Pátá otázka se ptala na možnost aplikovat teoretické poznatky ze školy do praxe. Výsledky jsou následující:

MŠ – 1,69

Hyperka – 2,15

Palata – 1,76

DSKB – 1,07

Jednoznačně velmi vysoké hodnocení získal DSKB. Pravděpodobně zejména náplň předmětu pečovatelské práce zcela odpovídá potřebám praxe.

6. Další dotaz směřoval na spolupráci dětí/klientů se studenty. Opět ji měli hodnotit na stupnici 1 až 5:

MŠ – 1,46

Hyperka – 2,07

Palata – 1,30

DSKB – 1,00

Studenti ocenili vděčnost a spolupráci seniorů v DSKB. Ústně mi sdělili, že se seniorů nejprve ostýchali, nevěděli, jak k nim přistupovat. Domnívali se, že tato věková skupina

nahlíží často na mládež velmi kriticky. Senioři však k nim byli milí, laskaví, trpěliví a velmi vděční za každou sebemenší pomoc a milé slovo, nešetřili chválou a díky. Naopak v Hyperce se studenti setkávají s dětmi s výchovnými problémy, zejména s dětmi hyperaktivními. Tyto děti není vždy jednoduché pro spolupráci získat.

7. Dále se studenti měli pokusit „oznámkovat“ profesionalitu pracovníků:

MŠ – 1,61

Hyperka – 2,30

Palata – 1,46

DSKB – 2,07

I v odpovědích na další otázky se projevilo, že studenti vnímají zejména pracovníky Palaty jako vynikající odborníky.

8. V osmé otázce měli studenti hodnotit materiální vybavení pracoviště:

MŠ – 1,23

Hyperka – 1,92

Palata – 1,53

DSKB – 1,84

Vlastním pozorováním mohu dosvědčit, že MŠ sv. Augustina je mimořádně dobře vybavená, což studenti správně rozpoznali. DSKB má spíše starší zařízení, což se v hodnocení projevilo.

9. Studenti měli zhodnotit i svoji práci na jednotlivých pracovištích. Někteří ji hodnotili klasifikací, jiní se vyjádřili slovně. Výsledky jsou:

MŠ – Tři studenti se ohodnotili známkou 1, jeden student 2 a jeden 3. Další hodnotili takto: 1x přínosná, 1x prospěšná, 1x hodně mi dala, 1x zajímavá zkušenost, 1x mohlo to být lepší, 1x nezáživná, 1x kladně, 1 student se nevyjádřil.

Hyperka – tři studenti se klasifikovali známkou 1, dva 2, jeden 3. Další uvedli: 1x hodnotím svou práci kladně, 1x cítila jsem se nepotřebná, 4x praxe byla přínosná, 1x neuvedeno.

Palata – Šest studentů si dalo známku 1, jeden student 2, další sdělili: 3x hodnotím kladně, 1x byla hodnocena jako nepřínosná, 1x snažila jsem se, 1x užitečná.

DSKB – Někteří studenti napsali i více charakteristik. Čtyřikrát se objevila známka 1, dvakrát známka 2. Ostatní napsali: 3x byla jsem spokojená, 2x velmi užitečná, 1x snažila jsem se, 1x zanechala ve mně velmi silný emocionální dojem.

10. Studenti měli napsat, co se jim na praxi nejvíce líbilo, příp. proč. Někteří respondenti na tuto otázku neodpověděli, jiní naopak uvedli více informací:

MŠ – 5x přístup pracovníků ke studentům, 4x práce s dětmi, 2x prostředí, 2x děti, 1x vybavení, 1x možnost vlastního programu pro děti.

Hyperka – 6 respondentů neodpovědělo, čtyřem se nejvíce líbily děti a spolupráce s nimi, další uvedli, že je oslovilo to, že Hyperka není běžnou MŠ, ale vhodnou alternativou (2 respondenti), 1x skvělý nápad, 1x uvolněná atmosféra.

Palata – Nejvíce dotazovaní ocenili, že personál se hodně věnuje klientům, aktivizuje je aj. (6 respondentů), 5x klienti a vlastní práce s nimi, 2x vše, 1x smysl práce, 1x muzikoterapie a možnost zapojení studentů do ní, 1x možnost poznat problematiku zrakově znevýhodněných, 1x bez odpovědi.

DSKB – Čas strávený s klienty, klienti a individuální práce s nimi – líbilo se 7 studentům. To, že si studenti vyzkoušeli práci pečovatele v celé její šíři, kladně hodnotili 3. Přístup vyučující hodnotí velmi pozitivně 2 respondenti. 1x praxe odpovídá budoucímu povolání, 1x uspokojivý pocit z velmi potřebné práce.

11. Studenti se mohli vyjádřit, co se jim na pracovištích nelíbilo, případně proč:

MŠ – Celkem 6 studentů tuto otázku buď nezodpovědělo, nebo napsali, že vše bylo v pořádku. Tři studenti hodnotili negativně přílišnou náročnost příprav na řízenou činnost dětí, tři vnímali nepříjemně zásahy a přístup jedné ze dvou vyučujících, 1 student vidí kriticky moc činností dětí (jejich přetíženost, malý prostor pro volnou hru), 1 měl pocit, že nemohl realizovat vlastní nápady.

Hyperka – Opět šest respondentů nevedlo nic. Sedm studentů negativně hodnotí, že pracovníci vyvíjejí malou aktivitu vůči dětem (nechávací je dělat, co se dětem zlíbí, málo je zaměstnávají) a jsou vůči nim až příliš benevolentní. Jeden student navíc nebyl spokojen ani s chováním personálu vůči němu (neuvádí nic bližšího).

Palata – Čtyři studenti nevedli nic, čtyři hodnotí negativně, že jim pracovníci přidělovali málo práce (i po vyžádání). Ostatní odpovědi se vyskytují jednotlivě: neochota personálu, negativní vyjadřování se personálu o klientech, neocenění iniciativy studentů, postoj personálu (nevedeno ke komu, k čemu), personál (nevedeno blíže). Z tohoto hodnocení vyplývá, že studenti zde kriticky hodnotí chování personálu, na druhou stranu v otázce č. 7, kde měli hodnotit profesionalitu pracovníků, ocenili právě pracovníky Palaty nejlepší známkou.

DSKB – Pět dotázaných nenapsalo nic, přístup personálu ke klientům uvedlo šest (bohužel nic bližšího), staré vybavení kritizuje jeden. Jeden student uvedl, že se mu nelíbí zanedbaná péče o klienty, ale že to nemusí být vinou pracoviště, že u některých byla péče zanedbána již dříve (doma, v jiném zařízení). Vzhledem k tomu, že skoro polovina respondentů negativně hodnotí přístup zaměstnanců ke klientům, nemělo by toto zjištění zůstat bez povšimnutí.

12. Ve 12. otázce měli studenti napsat, co nového se na jednotlivých pracovištích naučili.

MŠ – Čtyři studenti napsali, že nic, devět studentů uvádí práci s dětmi, komunikaci s nimi, jak děti zaujmout a zaměstnat.

Hyperka – Třikrát nevedeno nic, devět respondentů napsalo poznání dětí s různými poruchami chování, hlavně hyperaktivních, komunikaci s nimi. Jeden student napsal, že se zde naučil poznání, že své dítě sem nikdy nedá.

Palata – Sedm studentů se nevyjádřilo, dva uvedli, že se naučili, jak pomáhat nevidomým. Další odpovědi jsou jednotlivé: komunikovat s nevidomým, provádět hygienickou péči u nevidomého, nový přístup k práci, poznání skupinové terapie.

DSKB – Dva studenti nechali otázku bez odpovědi. Sedm studentů uvedlo, že se naučili starat se o seniory, komunikovat s nimi. Další odpovědi jsou individuální – naučila jsem se vše, dále

péči o psychiku seniorů, koupel, prevenci dekubitů, měřit krevní tlak. Jeden respondent napsal: „Naučil jsem se hodně i sám o sobě“.

13. V poslední položce dotazníku se studenti mohli vyjádřit, co by na hodnoceném školním pracovišti doporučili změnit.

MŠ – 8 studentů uvedlo, že nic. Dva studenti poznamenali, že jednu ze dvou svých vyučujících. Více volné hry pro děti doporučují dva studenti, jeden by doporučil změnu přístupu pracovníce MŠ ke studentům (neuvedeno nic konkrétního).

Hyperka – 6 studentů nic nedoporučuje, 3 by navrhli změnu chování pracovníků k dětem, další 2 více se dětem věnovat. Další by doporučil větší spolupráci s rodiči – děti jsou velmi nevychované z domova.

Palata – 8 studentů nemá žádný návrh, další odpovědi jsou ojedinělé – změnit personál (blíže nevysvětleno), připravit personál na studenty, zlepšit interpersonální vztahy, profesně školit pracovníky (blíže nespecifikováno).

DSKB – 6 studentů se nevyjádřilo, 3 navrhuje více polohovat ležící klienty, 2 by uvítali více aktivit pro seniory. Další jednotlivé odpovědi: více laskavosti personálu ke klientům, lepší zařízení a pomůcky.

Resumé:

Studenti vyjádřili své postoje a názory prostřednictvím anonymního dotazníku. Přístupovali k hodnocení s rozvahou, zamýšleli se nad jednotlivými odpověďmi. Celkem jejich hodnocení dopadlo dosti pozitivně. Tam, kde měli vyjádřit hodnocení škálováním (1–5 – odpovídalo známkování ve škole), hodnotili od 1,00 do 2,30. Toto hodnocení je uspokojivé, rozhodně nevyplývalo nic alarmujícího, co by školu nutilo změnit sociálního partnera, u něhož probíhá výuka odborné praxe. Výsledky budou k dispozici vedení školy a učitelkám vyučující odbornou praxi. U autorky dotazníku a zpracovatelky výsledků jsou k nahlédnutí vyplněné dotazníky i s hodnocením, kolik studentů odpovídalo na danou otázku známkou 1, kolik 2 atd., popř. lze tyto údaje vyjádřit v procentech.

17. 5. 2017

Zpracovala PhDr. Alena Hofmanová